

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa w W.

z dnia 19 kwietnia 2021 roku

Pozwem z dnia 17 marca 2016 r. powód M. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 10.100,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 9.669,50 zł od dnia 17 lipca 2014 r. do dnia zapłaty, i od kwoty 430,50 zł od dnia 6 listopada 2014 r. do dnia zapłaty, oraz kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając wywiedzione żądanie, powód wskazał, że pozwane Towarzystwo (...) ponosi odpowiedzialność za szkodę, jaka wystąpiła w jego pojeździe marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...), do której doszło w dniu 28 maja 2014 r. wskutek kolizji drogowej z pojazdem kierowanym przez osobę posiadającą ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Pozwany nie wypłacił na rzecz powoda żadnej kwoty wskazując, że według twierdzeń przytoczonych przez uczestników kolizji nie mogło do niej dojść w wykazywanych okolicznościach. Na dochodzoną pozwem kwotę zalicza się koszt naprawy pojazdu 9.669,50 zł oraz koszt kalkulacji naprawy 430,50 zł z tym, że powód wskazał, że roszczenie jest dochodzone jedynie w części.

(pozew - k. 1-7)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko wyrażone na etapie przesądowym i odmówił przyjęcia odpowiedzialności za zdarzenie kwestionując powództwo tak do zasady jak i co do wysokości. W ocenie pozwanego pomiędzy uszkodzeniami pojazdów C. i M. brak jest korelacji, co stanowiło podstawę do stwierdzenia, że zgłoszone uszkodzenia nie powstały w deklarowanych okolicznościach. Pozwany z ostrożności procesowej zakwestionował również przedstawione koszty naprawy pojazdu C.. Jednocześnie pozwany zaprzeczył zasadności żądania przez powoda zwrotu kosztów sporządzenia kalkulacji naprawy, jako dokumentu prywatnego nie mającego istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

(odpowiedź na pozew - k. 116-119)

Pismem z dnia 17 lipca 2020 r. powód, mając na uwadze twierdzenia i wnioski opinii biegłego, rozszerzył powództwo do kwoty 22.146,64 zł.

(pismo procesowe powoda – k. 249-249v)

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

Powód M. S. w dniu 28 maja 2014 r. był właścicielem pojazdu marki C. (...) o nr rejestracyjnym (...), wyprodukowanego w 2008 r.

(okoliczność bezsporna, a nadto dowód: zgłoszenie szkody – k. 12-15)

W dniu 28 maja 2014 r. miała miejsce kolizja drogowa, w której uczestniczyli powód, jako kierujący pojazdem marki C. (...) o nr rejestracyjnym (...). Sprawcą kolizji był kierujący pojazdem marki M. o numerze rejestracyjnym (...), którego odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z ruchem tego pojazdu w dacie kolizji ubezpieczał pozwany. Strona powodowa zgłosiła zaistniałą szkodę do pozwanego Towarzystwa (...).

(dowody: druk zgłoszenia szkody - k. 12-15; zeznania powoda złożone na rozprawie w dniu 11 września 2017 r. - k. 135-136, zeznania świadka Ł. R. na rozprawie w dniu 31 sierpnia 2018 r. – k. 186-187)

Kolejno, szkoda została zgłoszona pisemnie w dniu 16 czerwca 2014 r., a w dniu 3 lipca 2014 r. pozwany sporządził opinię techniczną nr (...) celem udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy uszkodzenia pojazdów uczestniczących w zdarzeniu korelują ze sobą i mogły powstać w deklarowanych okolicznościach.

(okoliczność bezsporna, a nadto **dowody:** pismo pozwanego - k. 16; opinia - k. 17-19)

W skierowanym do powoda piśmie z dnia 7 lipca 2014 r. pozwane Towarzystwo (...) odmówiło przyjęcia odpowiedzialności za skutki zdarzenia drogowego z dnia 28 maja 2014 r. oraz przyznania jakiegokolwiek odszkodowania.

(okoliczności bezsporne, a nadto **dowód** : pismo pozwanego - k. 20-21)

Wskutek kolizji z dnia 28 maja 2014 r. w pojeździe powoda uszkodzeniu uległy zderzak tylny, lampa tylna lewa, poszycie tylne lewe, pokrywa komory bagażnika, poszycie tylne. Koszt przywrócenia pojazdu do stanu sprzed chwili szkody, przy ustaleniu stawki za roboczogodzinę w wysokości: mechaniczno/blacharska 110 zł/ (...), lakiernicza – 110 zł/ (...), wynosiłyby 21.716,14 zł z VAT. Zakres uszkodzeń tylnej lewej części pojazdu C. (...) zaczynający się od tyłu pojazdu i kończące się na wysokości szyby tylnej lewej wskazuje, że uszkodzenie to powstało na skutek uderzenia przez burtę ładunkową pojazdu marki M., a uszkodzenia pojazdu C. i pojazdu M. korespondują ze sobą.

(dowód: opinia biegłego - k. 197-198, 229-233, opinia uzupełniająca – k. 267-270)

Do dnia zamknięcia rozprawy pozwane Towarzystwo (...) nie wypłaciło powodowi odszkodowania.

(okoliczność bezsporna)

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie okoliczności bezspornych (art. 229-230 k.p.c.), powołanych wyżej dokumentów prywatnych oraz w oparciu o pisemne opinie biegłego sądowego P. H..

Sąd ustalił stan faktyczny sprawy, jeśli chodzi o przebieg kolizji pojazdu powoda oraz przebieg postępowania mającego na celu likwidację szkody w pojeździe powoda a także zakres uszkodzeń pojazdu powoda w oparciu o okoliczności niekwestionowane w toku procesu i przyznane przez strony według art. 229 k.p.c., znajdujące również potwierdzenie w przedstawionych przez strony dokumentach zawartych w aktach sprawy, w tym aktach postępowania likwidacyjnego załączonych do akt sprawy, oraz na podstawie zeznań świadka Ł. R. a także zeznań powoda, którym dał wiarę w całości, były bowiem spójne, logiczne, nie było między nimi sprzeczności i korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym w sprawie.

Przedmiotem sporu była natomiast odpowiedzialność pozwanego za skutki szkody jak również wysokość kosztów przywrócenia pojazdu C. (...) o nr rej. (...) do stanu sprzed szkody w dniu 28 maja 2014 r. oraz co za tym idzie, kwota należnego powodowi odszkodowania. Do rozstrzygnięcia tych kwestii spornych było konieczne dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z tej racji, iż ich ustalenie wymagało zaczerpnięcia wiedzy specjalisty z zakresu wyceny szkód samochodowych i techniki samochodowej. Podstawę ustaleń w tym zakresie stanowiła pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej, wyceny pojazdów i kosztów napraw, P. H.. Biegły dokonał ustalenia wysokości kosztów naprawy - w oparciu o system A.. W opinii uzupełniającej biegły wypowiedział się co do przebiegu kolizji wskazując, że zakres oraz mechanika powstania uszkodzeń pojazdu C. świadczy, że do zdarzenia doprowadził pojazd marki M., a wzajemne uszkodzenia pojazdów korespondują ze sobą. Należy wskazać, iż biegły sądowy na potrzeby niniejszego procesu sporządził opinię, w której wyczerpująco odpowiedział na postawione mu pytania, przedstawił jej uzasadnienie oraz sformułował logiczne i weryfikowalne w świetle uzasadnienia opinii oraz wiedzy powszechnej kategorię wniosków. Jego wywód jest jasny i logiczny, a zawarte w nim wnioski nie budzą zastrzeżeń, gdyż opinia pisemna została sporządzona fachowo, rzetelnie i poparta była prawidłową analizą zebranego

materiału dowodowego. Z tych względów, w ocenie Sądu, dowód z opinii tego biegłego sądowego w pełni zasługiwał na uwzględnienie. Wobec powyższych okoliczności, Sąd pominął wniosek pozwanego o powołanie innego biegłego jako zbędny i zmierzający do przedłużenia postępowania.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Wpierw trzeba wskazać, że szkoda wynikła ze zderzenia dwóch pojazdów w ruchu drogowym, stąd odpowiedzialność sprawcy jako ubezpieczonego posiadacza pojazdu, należało ustalić na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c., a odpowiedzialność pozwanego jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego na podstawie art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 392 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym w chwili powstania szkody).

Powód będący właścicielem pojazdu, jako poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, mógł zatem dochodzić roszczenia bezpośrednio od pozwanego jako ubezpieczyciela na podstawie art. 19 ust. 1 wspomnianej ustawy z dnia 22 maja 2003 r.

W przypadku ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego na podstawie art. 36 ust. 1 wspomnianej ustawy z dnia 23 maja 2003 r. w zw. z art. 361 § 1 i 2 k.c., odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej, zaś zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, a naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Przepis ten statuuje zasadę pełnego odszkodowania, które powinno w pełni rekompensować powstały uszczerbek we wszelkich dobrach poszkodowanego chronionych przez prawo nie doprowadzając jednakże do bezpodstawnego wzbogacenia poszkodowanego. W przypadku straty, jaką poszkodowany poniósł (na tym polega uszczerbek majątkowy polegający na uszkodzeniu składnika majątku poszkodowanego, jakim jest pojazd), należy ustalić różnicę, jaką wywołało zjawisko szkody przed i po jej ujawnieniu. Innymi słowy naprawienie szkody w tym zakresie poprzez zapłatę odpowiedniego odszkodowania powinno przywrócić stan istniejący przed wypadkiem.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia (§ 2). Art. 805 k.c. stanowi natomiast, iż świadczenie ubezpieczyciela obejmuje zapłatę sumy pieniężnej odpowiadającej wysokości szkody poniesionej przez poszkodowanego.

W świetle art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić według wyboru poszkodowanego bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Tylko wtedy, gdy przywrócenie stanu poprzedniego jest niemożliwe, albo, gdy pociąga za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Wysokość sumy pieniężnej, gdy poszkodowany wybrał taki sposób naprawienia szkody winna być tak ustalona, aby rekompensowała naprawienie całej szkody poniesionej przez poszkodowanego. Ponadto, jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 czerwca 2001 r. (V CKN 266/00, opubl. w OSP 2002/3/40), w przypadku szkody w pojeździe mechanicznym przez „odpowiednią sumę pieniężną wymienioną w art. 363 k.c. należy rozumieć taką, która odpowiada wysokości szkody. Tej zaś odpowiadała taka kwota, jaką poszkodowany musi zapłacić za towary i usługi służące restytucji uszkodzonego pojazdu”. Już tylko z pobieżnej lektury rzeczonego przepisu i wydanego na jego podstawie orzeczenia wynika, iż w przypadku uszkodzenia pojazdu naprawienie szkody nie musi się wiązać i zarazem ograniczać wyłącznie do

kosztów naprawy auta, lecz może dotyczyć wszystkich ujemnych skutków zdarzenia w majątku powoda takich, jak umniejszenie się tego majątku na skutek naprawy pojazdu (samochód naprawiany jest mniej wart niż taki sam pojazd nie naprawiany), czy też wydatek na sporządzoną w postępowaniu likwidacyjnym opinię rzeczoznawcy, o ile faktycznie była ona celowa.

Szkodę w rozumieniu art. 361 k.c. stanowi zatem różnica pomiędzy stanem majątkowym poszkodowanego, który powstał po nastąpieniu zdarzenia powodującego uszczerbek, a stanem, jaki by w jego majątku istniał, gdyby zdarzenie nie nastąpiło. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania obejmuje tylko normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Istnienie związku przyczynowego ma bezpośredni wpływ na ustalenie odszkodowania. Stanowi bowiem przesłankę odpowiedzialności, decydując o tym, czy dana osoba w ogóle ponosi odpowiedzialność za szkodę i jakie są granice tej odpowiedzialności. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy, pierwotne znaczenie ma ustalenie istnienia normalnego związku przyczynowego, a ocena, czy określony skutek jest „normalny” (typowy, występujący w zwykłej kolejności rzeczy) zawsze powinna być dokonana na podstawie całokształtu okoliczności konkretnej sprawy, przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego (por. uzasadnienie do wyroku z dnia 20 lutego 2002 r. w sprawie o sygn. akt V CKN 908/00, niepublikowany). O szkodzie zaś decyduje uszczerbek - zmniejszenie majątku poszkodowanego, który nastąpił wbrew jego woli. Taką wykładnię zaprezentował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z 18 maja 2004 r. (sygn. akt III CZP 24/04, niepublikowany) wskazując dodatkowo, iż samo określenie rozmiaru szkody nie przesądza jeszcze o wysokości odszkodowania. Każdorazowo granice obowiązku naprawienia szkody wyznaczone są przez normalny związek przyczynowy między zdarzeniem wywołującym uszczerbek, a szkodą.

W przedmiotowej sprawie poza sporem było zaistnienie kolizji wywołanej zderzeniem się pojazdów mechanicznych, uzasadniającej istnienie po stronie pozwanego odpowiedzialności odszkodowawczej. Kwestią sporną podlegającą wyjaśnieniu w toku postępowania było ustalenie odpowiedzialności pozwanego za szkodę, jak również wysokość odszkodowania należnego powodowi, poprzez ustalenie wysokości kosztów naprawy pojazdu C. (...) o nr rej. (...) po zaistnieniu szkody w dniu 28 maja 2014 r. Pozwany kwestionował swoją odpowiedzialność co do zasady.

W sytuacji gdy pozwany kwestionuje okoliczności faktyczne, z których powód wywodzi swoje roszczenia, strona powodowa winna była wykazać w niniejszym postępowaniu, że z umowy będącej źródłem zobowiązania, wynikają nieuregulowane zobowiązania pozwanego. Wypada bowiem podkreślić, że z dyspozycji art. 6 k.c. wynika generalna zasada, iż ciężar udowodnienia faktu obciąża stronę, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Spór w przedmiotowej sprawie koncentrował się na ustaleniu odpowiedzialności pozwanego za szkodę i zasadności oraz wysokości odszkodowania dla powoda za szkodę w pojeździe.

Ocena wymienionego zagadnienia wymaga wiadomości specjalnych z zakresu techniki samochodowej, którymi Sąd nie dysponuje. Dlatego też sporne okoliczności winny być przedmiotem dowodu z opinii biegłego. Według doktryny i praktyki opinią biegłego jest sąd o okolicznościach faktycznych, stanach lub zdarzeniach, do których poznania i wyjaśnienia wymagany jest określony zasób wiadomości specjalnych - wykraczających, tak jak w niniejszej sprawie, poza zakres wiadomości i doświadczenia życiowego ogółu osób inteligentnych i ogólnie wykształconych. Specyfika wypowiedzi takiego specjalisty polega na tym, że w sytuacji, gdy dowód z opinii biegłego jest niezbędny, niedopuszczalnym jest ustalanie danej kwestii innymi sposobami. Orzecznictwo Sądu Najwyższego jest w tej materii wyjątkowo rygorystyczne, bowiem jeśli stan sprawy wymaga dopuszczenia dowodu z opinii biegłego, to ustaleń jakie mógłby on poczynić nie można dokonywać nawet na podstawie wypowiedzi specjalistów z danej dziedziny, o ile nie są powołanymi w tej konkretnej sprawie biegłymi. Biegły sądowy P. H. dokonał ustalenia kosztów naprawy poszkodowanego pojazdu C. (...) o nr rej. (...) na kwotę 21.716,14 zł - w oparciu o system A.. Wskazał również, że uszkodzenia pojazdów wzajemnie ze sobą korespondują.

Ustalona więc przez Sąd, w oparciu o opinię biegłego sądowego P. H., wartość kosztów naprawy pojazdu po szkodzie z dnia 28 maja 2014 r. jest w pełni uzasadniona. W tych zatem realiach, Sąd nie znalazł podstaw, by uwzględnić roszczenie powoda w innej wysokości.

Powód w pozwie zgłosił także żądanie zapłaty kwoty 430,50 zł z tytułu zwrotu kosztów poniesionych w ramach sporządzenia przez rzeczoznawcę kalkulacji wysokości kosztów naprawy pojazdu. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11), nie wszystkie jednak wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do odczuwalnego wzrostu składek ubezpieczeniowych.

Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 13 marca 2012 r. (III CZP 75/11) wskazuje, że uzasadnione i konieczne koszty pomocy świadczonej przez osobę mającą niezbędne kwalifikacje zawodowe, poniesione przez poszkodowanego w postępowaniu przedsądowym prowadzonym przez ubezpieczyciela, mogą w okolicznościach konkretnej sprawy stanowić szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych (art. 36 ust. 1 ustawy z 22.5.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Dz.U. Nr 124, poz. 1152 ze zm.). Takie koszty należy jednak rozpatrywać w sposób zindywidualizowany, w konkretnej sprawie, a nie w sposób oderwany i abstrakcyjny. W niniejszej sprawie wysunięte przez poszkodowanego roszczenie o zwrot kwoty 430,50 zł z tytułu zwrotu kosztów opinii rzeczoznawcy zasługiwało na uwzględnienie, ponieważ jest zgodne z zasadą proporcjonalności i zostało wykazane zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Powód nie dysponuje profesjonalną wiedzą w zakresie kosztu napraw pojazdów, w związku z czym zasadne było zasięgnięcie opinii specjalisty.

Sąd uwzględnił zatem roszczenie powoda niemalże w całości, za wyjątkiem części roszczenia o odsetki. Z matematycznego zaś wyliczenia, przyjmując wartości wskazane w opinii biegłego sądowego (21.716,14 zł) oraz koszty opinii rzeczoznawcy (430,50 zł), do zapłaty na rzecz powoda należna jest kwota 22.146,64 zł i w tej wysokości roszczenie powoda zostało uwzględnione w pkt I wyroku.

Od zasądzonej od pozwanej na rzecz powoda kwoty Sąd zasądził nadto odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie, za podstawę orzeczenia w tym zakresie przyjmując przepisy art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 14 ust. 1 wspomnianej ustawy (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.). Sąd uwzględnił roszczenie odsetkowe zgodnie z żądaniem pozwu, w zakresie żądania odsetek od kwoty należnej z tytułu kosztów naprawy pojazdu 21.716,14 zł tj. od dnia 17 lipca 2014 r., albowiem data ta przypadała po upływie 30 dni od zgłoszenia przez powoda szkody pozwanemu Towarzystwu (...) (k. 12-15). Sąd w punkcie II wyroku oddalił natomiast w niewielkiej części roszczenie odsetkowe od kwoty 403,50 zł, które powód określił od dnia 6 listopada 2014 r., uwzględniając je od dnia 25 grudnia 2014 r. – z upływem 30-dniowego terminu od doręczenia wezwania do zapłaty pozwanemu, co miało miejsce 24 listopada 2014 r. (k. 59).

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd zawarł w punkcie III wyroku, obciążając nimi w całości pozwanego stosownie do treści art. 100 zd. drugie k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c., szczegółowe wyliczenie tychże kosztów pozostawiając Referendarzowi Sądowemu.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi pozwanego bez pouczenia.

14-06-2021